

Haziran 2024

LİMİTED ŞİRKET PAY DEVRİ VE TİCARET SİCİLİNE TESCİLİ

(Bu makale 10 Haziran 2024 tarihinde Av. Dr. Umut Kolcuoğlu'nun Nasıl Bir Ekonomi Gazetesindeki Hukuk Notları başlıklı köşesinde yayımlanmıştır.)

Limited şirketlerde ortak sıfatı aslen veya devren olmak üzere iki şekilde kazanılabiliyor. Kanuni intikal yollarına kısaca değinmek gerekirse; aslen iktisap şirket kuruluşunda, birleşme veya bölünme durumunda, sermaye artırımında ve ayrıca miras ve eşler arası mal rejiminde söz konusu olurken devren iktisapta ise pay devri sözleşmesi veya cebri icra aracılığıyla pay geçişi sağlanıyor. Bu yazımızda pay devri sözleşmesi yoluyla devri ele alacağız.

Limited şirketlerde pay devri bakımından üzerinde durulması gereken öncelikli konu, devrin geçerliliği için bir pay devir sözleşmesi imzalanmasının zorunlu olmasıdır. Bu pay devir sözleşmesinin geçerliliği ise yazılı şekilde yapılmasına ve tarafların imzalarının noterce onaylanmasına bağlıdır. Sözleşmede hem payı devreden pay sahibinin hem de payı devralanın imzasının bulunması ve devre konu olan payın açıkça belirtilmesi gerekiyor.

Devir işlemlerinde şu sıra takip ediliyor: Pay devir sözleşmesinin noter tarafından onaylanması ve şirketin genel kurulunun devri onaylayan bir karar alması ile devir tamamlanıyor ve sermaye payı devralana geçiyor. Bununla birlikte işlemin şirket genel kurulu tarafından onaylanması konusunda, şirket sözleşmesi ile onay koşulu kaldırılabilir. Daha sonra şirket merkezinin bulunduğu yer ticaret sicili tarafından tescil tamamlanıyor. Burada tescilin kurucu değil açıklayıcı bir nitelik taşıdığını önemle vurgulamak gerekiyor.

Öncelikle pay devri işlemi şirkete bildiriliyor, genel kurulun bu bildirimden itibaren üç aylık süre içinde devre onay vermesi gerekiyor. Buna karşılık genel kurulun onay vermekten kaçınmasının yanında açıkça kararı ret de etmeyerek sürüncemede bırakması halinde, kanunda öngörüldüğü üzere üç ayın sonunda pay devri onaylanmış sayılıyor. Onay kararı bakımından özel bir nisap öngörülmediğinden toplantıda temsil edilen oyların salt çoğunluğu ile karar alınıyor fakat bu nisap şirket sözleşmesi ile artırılabilir. Şirket sözleşmesinde genel kurulun hangi hallerde devre onay vermektense kaçınabileceği düzenlenmese de genel kurul dürüstlük kuralı çerçevesinde herhangi bir sebep göstermeden onay vermektense kaçınabilir.

Yukarıda belirttiğimiz hususlara ek olarak, şirket sözleşmesinde sebep olarak yer almasa dahi, sözleşmede ortaklar için ek ödeme veya yan edim yükümlülükleri varsa ve devralan kendisinden istenen teminatı göstermemişse genel kurul devre onay vermeyebiliyor. Bununla birlikte, genel kurulun onay kararı esnasında her şeyden önce geçerli bir devir işleminin var olup olmadığını kontrol etmesi gerekiyor.

Pay devri genel kurul tarafından onaylandıği veya kanunen belirlenen üç aylık süre sonunda onay verilmemiş olsa dahi verilmiş sayıldığı durumda işlem şirket müdürlerince pay defterine işleniyor ve bu kayıt bildirci nitelikte oluyor. Uygulama bakımından önemli bir diğer konu ise, genel kurul

KOLCUOĞLU DEMİRKAN KOÇAKLI

tarafından alınacak olan pay devrinin kabulüne ilişkin kararın, pay devir sözleşmesinin imza tarihinde veya sonrasındaki bir tarihte alınmış olmasının gerekliliği.

Her durumda, pay devir sözleşmesinin imzalanması ve genel kurul onayından itibaren otuz gün içinde şirket müdürleri ticaret siciline tescil başvurusu yapmadığı takdirde, ayrılan ortak devrettiği payla ilgili olarak adının silinmesi için ticaret siciline başvurabiliyor. Bununla birlikte, devralan ortağın tescili talep yetkisi bakımından kanunda boşluk bulunuyor. Her ne kadar Yargıtay kararları doğrultusunda devralanın ilgili sıfatı taşımadığı kararlaştırılmış olsa da doktrindeki ağırlıklı görüş ilgili sıfatının devralan ortağa da tanınması yönündedir.

Esas sermaye paylarının devrinin ticaret siciline tescili, üçüncü kişilerin devri öğrenmesi açısından önemli. Tescil, esas sermaye payının devrinde usuli ve açıklayıcı bir işlem olup ortak sıfatının kazanılmasında herhangi bir kurucu etkisi bulunmuyor. Öte yandan tescil talep etme hakkının yalnızca devreden ortağa tanınmış olması eleştirilere konu oluyor ve devreden ortak gibi devralanın da ilgili sıfatıyla bu talebi öne sürebilmesi doktrinde ağırlıklı olarak kabul ediliyor.

İLETİŞİM

Av. Dr. Umut Kolcuoğlu

ukolcuoglu@kolcuoglu.av.tr

Av. Zeynep Karacabey

zkaracabey@kolcuoglu.av.tr